

Wrocław, 21 sierpnia 2018 roku

WK.WR.40.38.2018.352

**Pan
Paweł Puszka
Prezes Zarządu Związku Gmin
Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7**

**ul. Świdnicka 38
57-200 Dzierżoniów**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561), przeprowadziła w okresie od 22 czerwca 2018 r. do 10 lipca 2018 r. kontrolę gospodarki finansowej Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym w dniu 11 lipca 2018 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami związku, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali, na wniosek kontrolujących działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Kontrola wykazała nieprawidłowości i uchybienia spowodowane między innymi błędną interpretacją przepisów oraz niedostateczną starannością w ich przestrzeganiu. Nieprawidłowości wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz 31 grudnia 2017 r. konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (księga główna) wykazywało saldo Wn w kwotach odpowiednio: w 2016 r. 347.220,87 zł i w 2017 r. 406.309,12 zł (z uwzględnieniem różnicy w kwocie 270,43 zł) stanowiące per saldo sald Wn i Ma kont wykazanych w księgach pomocniczych prowadzonych w module Radix WIP+, które wynosiły odpowiednio: w 2016 r. saldo Wn 392.245,15 zł, saldo Ma 45.024,28 zł; w 2017 r. saldo Wn 451.768,57 zł, saldo Ma 45.189,02 zł. Zgodnie z zasadą funkcjonowania przedmiotowego konta wynikającą z obowiązującego do końca 2017 r. załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289 ze zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 760) „Konto 221 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych, a saldo Ma - stan zobowiązań jednostki budżetowej z tytułu nadpłat

w tych dochodach”. Zgodnie z postanowieniami art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 2342 ze zm., obecnie: Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.) konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

W 2016 r. obroty strona Wn konta 130 „Rachunek bieżący” wg podziałki klasyfikacji budżetowej dział 900, rozdział 90002, § 0490 wynosiły 5.456.368,62 zł, natomiast zgodnie z ewidencją ksiąg pomocniczych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (Radix WIP+) „wpłaty” wynosiły 5.456.380,22 zł. Zgodnie załącznikiem nr 3 do obowiązującego wówczas powołanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej „Na stronie Wn konta 130 ujmuje się wpływy środków pieniężnych z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych), w korespondencji z kontem 101, 221 lub innym właściwym kontem”.

Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ewidencjonowane były w księdze głównej na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” pod datą kasowego ich wykonania. Natomiast przypisu należności z tytułu przedmiotowych opłat dokonywano na ostatni dzień kwartału dokumentem PK w oparciu o dane z ewidencji ksiąg pomocniczych prowadzonych w module WIP+. W ewidencji szczegółowej przypisu należności dokonywano w terminach wynikających z postanowień Uchwały nr VII/10/16 Zgromadzenia Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego z dnia 6 lipca 2016 r., tj. 20 dnia każdego drugiego miesiąca. Powyższe stanowi naruszenie art. 16 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym „konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej”.

Przypisu należności z tytułu opłaty za odbiór odpadów komunalnych dokonywano po stronie Wn konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (księga główna system Radix FKB+) kwotą stanowiącą różnicę pomiędzy przypisem i odpisem, co naruszało zasadę funkcjonowania konta zawartą w polityce rachunkowości Związku zgodnie z którą, odpisy ujmuje się na stronie Ma konta.

Pomimo wystąpienia zaległości z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych w latach 2016 i 2017 nie naliczano i nie ewidencjonowano pod datą ostatniego dnia kwartału odsetek należnych na koniec tego kwartału, czym naruszono postanowienia § 8 ust. 5 powołanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek

samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym „Odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału”.

W sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S za 2016 r. w dziale 900, rozdziale 90002 § 0490 w kolumnie 5 „Należności” wykazano dane kwocie 5.803.589,49 zł, natomiast należności zgodnie z ewidencją szczegółową prowadzoną do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, wynosiły 5.803.601,09 zł. (różnica w kwocie 11,60 zł). W sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S za 2017 r. ww. podziałce klasyfikacji budżetowej w kolumnie 5 „Należności” wykazano dane w kwocie 5.838.968,37 zł, natomiast należności zgodnie z ewidencją szczegółową prowadzoną do konta 221 wynosiły 5.839.238,80 zł (różnica w kwocie 270,43 zł). W kolumnach 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” i 10 „zaległości netto” przedmiotowego sprawozdania wykazano kwotę 451.498,14 zł, tymczasem należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości wg ewidencji szczegółowej do konta 221 wynosiły 451.768,57 zł (różnica w kwocie 270,43 zł). Powyższym naruszono postanowienia § 9 ust. 2 obowiązującego wówczas rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.), który stanowił, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Ponadto kwotę 451.498,14 zł ujęto również w sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za 2017 r., w wierszu N4.2 pozostałe należności wymagalne, czym naruszono postanowienia § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773), zgodnie z którym sprawozdanie jednostkowe sporządza kierownik jednostki na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki.

W zakresie dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami

Nie udokumentowano w sposób określony w § 4 ust. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2367 ze zm., obecnie: Dz.U. z 2017 r. poz. 1483) podejmowanych działań informacyjnych określonych w § 4 ust. 2 przedmiotowego rozporządzenia.

Nie wystawiono i nie przesłano do właściwych Urzędów Skarbowych tytułów wykonawczych na wszystkie objęte upomnieniami zaległości. Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 5 powołanego powyżej rozporządzenia w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych upomnienia zawierały wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia. Organ egzekucyjny wszczyna

egzekucję administracyjną zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, na wniosek wierzyciela i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru. Obowiązek dochodzenia należności stanowiących dochód jednostki samorządu terytorialnego wynika z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.), który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Prezes Zarządu Związku na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.) i art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy Związku.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe do wiadomości Panu Prezesowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. poz. 1911), w szczególności w zakresie:
 - a) prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w sposób zapewniający jej zgodność z zapisami strona Wn konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”, stosownie do opisu funkcjonowania przedmiotowych kont zawartego w załączniku nr 3 do rozporządzenia,
 - b) ujmowania w księgach rachunkowych odsetek od należności pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału, stosownie do § 11 rozporządzenia.
2. Przestrzeganie przepisu art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) właściwego ustalania sald końcowych konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na podstawie ewidencji ksiąg pomocniczych prowadzonych do tego konta;

- b) prowadzenia ewidencji konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” księgi głównej w sposób zapewniający zgodność zapisów z zapisami ewidencji ksiąg pomocniczych prowadzonych do tego konta w module WIP+.
- 3. Dokonywanie przypisów i odpisów należności na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” zgodnie z zasadami funkcjonowania konta określonymi w zasadach (polityce) rachunkowości wprowadzonej Zarządzeniem nr 1/2018 Prezesa Zarządu Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7 z dnia 15 stycznia 2018 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7.
- 4. Wykazywanie w sprawozdaniach kwot zgodnych z ewidencją księgową, stosownie do postanowień § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 109 ze zm.).
- 5. Wykazywanie w sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych kwot zgodnych z ewidencją księgową, stosownie do postanowień § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773).
- 6. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1483) w szczególności w zakresie:
 - a) dokumentowania podjętych działań informacyjnych w sposób określony w § 4 ust. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia;
 - b) wystawiania i przesyłania do właściwych Urzędów Skarbowych tytułów wykonawczych po upływie terminu określonego w § 8 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawa zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Grzegorz Kosowski

Przewodniczący Zgromadzenia Związku Gmin

Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7

